

Guðmundur Jónsson, fulltrúi borgardómara, kvað upp dóm þenna ásamt meðdómsmönnum Sigurgesti Guðjónssyni og Sigþóri Guðjónssyni bifvélavirkjum.

Dómsorð:

Stefndi, Sveinbjörn Jónsson f. h. Bjarna Sveinbjörnssonar, greiði stefnanda, Hilmarí Erní Gunnarssyni, kr. 3.833.32 með 6% ársvöxtum frá 28. október 1955 til greiðsludags og kr. 750.00 í málskostnað innan 15. daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Fimmtudaginn 19. janúar 1961.

Nr. 215/1960. Afgreiðsla smjörlíkisgerðanna h/f

gegn

Skiptaráðandanum í Vestmannaeyjum f. h. Þrotabús Þingvalla h/f.

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómárar Hæstaréttar.

Kærumál. Frávísun.

Dómur Hæstaréttar.

Freymóður Þorsteinsson, fulltrúi bæjarfógetans í Vestmannaeyjum, hefur kveðið upp hinn kærða úrskurð.

Sóknaraðili hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með kæru 12. desember 1960, er Hæstarétti barst 14. s. m., og krafist þess, að tekin verði við skipti á þrotabúinu til greina krafa hans, kr. 22.513.22, en til vara kr. 14.018.35, svo og að honum verði dæmdur málskostnaður í héraði og kærumálskostnaður úr hendi varnaraðilja.

Varnaraðili krefst þess, að hinn kærði úrskurður verði staðfestur og honum dæmdur kærumálskostnaður.

Mál þetta sætir eigi kæru til Hæstaréttar, sbr. 3. tl. b 198. gr. laga nr. 85/1936. Ber því að vísa því sjálfkrafa frá Hæstarétti.

Eftir þessum úrslitum ber að dæma sóknaraðilja til að

greiða varnaraðilja kærumálskostnað, sem ákveðst kr. 1000.00.

Dómsorð:

Kærumáli þessu vísast frá Hæstarétti.

Sóknaraðili, Afgreiðsla smjörlikisgerðanna h/f, greiði varnaraðilja, skiptaráðandanum í Vestmannaeyjum f. h. þrotabús Þingvalla h/f, kærumálskostnað, kr. 1000.00, að viðlagðri aðför að lögum.

Úrskurður skiptadóms Vestmannaeyja 3. desember 1960.

Með greinargerð, dags. 26. nóvember s.l., framlagðri í skiptarétti Vestmannaeyja, hefur Árni Guðjónsson hæstaréttarlögmaður gert þá kröfu, að krafa umbjóðanda hans, Afgreiðslu smjörlikisgerðanna h/f, á hendur þrotabúi Þingvalla h/f verði tekin til greina við skipti á búinu, aðallega eins og hún var gerð í kröfu í kröfulýsingarbréfi 6. apríl 1959, kr. 22.513.22, auk kostnaðar, en til vara, eins og þrotamaður lýsti henni við gjaldþrotauppgjöf, kr. 14.018.35. Svo krafðist hann málskostnaðar sér til handa.

Jón Hjaltason héraðsdómslögmaður og Friðbjófur G. Johnsen héraðsdómslögmaður, sem gættu hagsmuna margra kröfuhafa í þrotabúi Þingvalla h/f, andmæltu kröfu þessari og kröfðust þess, að hún yrði ekki tekin til greina við skipti á eignum búins. Jafnframt kröfðust þeir málskostnaðar úr hendi sækjanda. Jón Hjaltason héraðsdómslögmaður fór með umboð fyrir þessa kröfuhafa í búinu:

Bæjarsjóð Vestmannaeyja,
Guðlaug Gíslason,
Kjartan Friðbjarnarson,
Kjartan Friðbjarnarson & Co.,
Hjálmar Eiðsson,
Einar Jónsson,
Banasöluna,
Ingvar Ingvarsson,
Mjólkursamsöluna,
Flugfélag Íslands h/f,
Karl Kristmanns,
Snorra Árnason,
Árna J. Johnsen,

Sölufélag Garðyrkjumanna,
 Kaupfélag Vestmannaeyja,
 Samband íslenzkra samvinnufélaga,
 Kristján Friðbergsson,
 Sigurjón Sigurðsson,
 Magnúsarbakarí,
 Verzlunarfélagið Reykjaví og
 Bifreiðastöð Vestmannaeyja.

Friðþjófur G. Johnsen héraðsdómslögmaður fór með umboð fyrir þessa kröfuhafa:

Bæjarbúðina h/f,
 Ágústu Traustadóttur og
 Pétur Pétursson.

Síðast í ágústmánuði 1958 sneri stjórn Þingvalla h/f sér skriflega til skiptaréttarins í Vestmannaeyjum og óskaði eftir, að fyrirtækið yrði tekið til gjaldþrotaskiptameðferðar. Var þá búið að loka verzlunum fyrirtækisins og allar vörubýrgðir kyrrsettar með löghaldsgerð, sem hófst 13. ágúst. Taldi stjórn félagsins, að hag þess væri þann veg komið, að það ætti ekki lengur fyrir skuldum. Lagði stjórnin jafnframt fram yfirlit yfir hag félagsins og skrá yfir bókfærðar skuldir þess pr. 16. ágúst 1958. Meðal skuldheimtumanna samkvæmt þeirri skrá var sækjandi, Afgreiðsla smjörlikisgerðanna h/f, og inneign hans talin kr. 14.018.35, en við endurskoðun á bókhaldi félagsins kom þó fram síðar, að þar var krafa sækjanda talin kr. 1.102.35. Beiðni stjórnarinnar var tekin til greina og félagið úrskurðað gjaldþrota 30. ágúst 1958. Innköllun til skuldheimtumanna var gefin út 1. september og birt í Lögbirtingablaðinu 6., 13. og 17. september 1958. Kröfulýsingarfrestur rann því út 17. janúar 1959.

Er kröfulýsingarfresti lauk, hafði mörgum kröfum verið lýst í búið, er námu að fjárhæð rúmum tveimur milljónum króna. Sumir þeirra skuldheimtumanna, sem taldir voru upp í áður-greindri skrá, er lögð var fram við upphaf gjaldþrotaskipta, lýstu þó ekki kröfum sínum, meðan á innköllunarfresti stóð, og meðal þeirra var sækjandi. Að innköllunarfresti liðnum, var gerð skrá yfir lýstar kröfur og hún lögð fram á skiptafundi í búinu 20. janúar 1959. Á næsta skiptafundi, er haldinn var 2 vikum síðar, komu fram athugasemdir og mótmæli gegn mörgum hinna lýstu krafna, og hlaut sá ágreiningur afgreiðslu smám saman og á ýmsan hátt, meðan á skiptameðferð stóð.

Fyrri hluta aprílmánaðar 1959 barst skiptaréttinum bréf frá

umboðsmanni sækjanda, dags. 6. apríl 1959, og var á þessa leið:
 „Krafa Afgreiðslu smjörlíkisgerðanna h/f í Þrotabú Þingvalla
 h/f mun hafa verið talin kr. 7.000.00.

Ég leyfi mér nú að senda nákvæma upphæð kröfunnar ásamt
 víxlum og skilríkjum. Samkvæmt því er krafan kr. 22.900.70
 auk vaxta frá falldegi víxlanna til 1. maí 1959, kr. 1.135.66, og
 innheimtukostnaðar samkvæmt taxta, kr. 2.250.00, eða alls kr.
 26.286.33.“

Bréfinu fylgdu 5 víxlar, allir samþykktir af Lofti Magnússyni
 sem prókúruhafa fyrir hönd Þingvalla h/f með gjalddögum í
 ágúst, september og október 1958, en út gefnir í júní, júlí og
 ágúst s. á., þar af einn 15. ágúst eða sama dag og verzluninni
 var lokað. Allir höfðu víxlarnir verið seldir Útvegsbanka Íslands
 h/f og innleystir á tímabilinu 18. ágúst til 18. nóvember 1958.

Allöngu eftir að bréf þetta barst skiptaréttinum, var samin
 ný skrá yfir lýstar kröfur og þær reiknaðar út með vöxtum og
 kostnaði. Á skrá þessa var tekin krafa sækjanda í samræmi
 við ofangreint bréf. Skráin var lögð fram á skiptafundi 29. októ-
 ber 1959, og á skiptafundi daginn eftir var henni andmælt sem
 of seint fram kominni eða of seint lýstri. Voru þá þrír lögfræð-
 ingar mættir á fundi, er fóru með umboð fyrir yfirgnæfandi
 meirihluta kröfuhafa. Stóðu þeir allir að þessum andmælum.

Sala á eignum búans og innheimta úti standandi skulda tók
 langan tíma og var fyrst lokið á síðastliðnu hausti. Var þá sam-
 ið frumvarp að úthlutunargerð og krafa sækjanda ekki tekin
 með. Var umboðsmanni sækjanda tilkynnt þetta með bréfi, dags.
 10. nóvember s.l. Hann vildi ekki una þeirri afgreiðslu og krafð-
 ist þess, að krafa sín yrði tekin til greina á þann veg, sem að
 framan er lýst. Að lokinni sáttaumleitan og gagnaöflun, var at-
 riðið lagt undir úrskurð í gær.

Ágreiningsatriðið, er hér liggur fyrir, snýst eingöngu um, hvort
 krafa sækjanda sé niður fallin að einhverju leyti eða öllu, vegna
 þess að hann hafi látið undir höfuð leggjast að lýsa henni fyrir
 skiptaráðanda innan loka innköllunarfrests. Sækjandi telur, að
 krafa sín sé enn í fullu gildi, þar eð hún hafi verið gefin upp af
 forsvarsmönnum Þingvalla h/f, er óskað var eftir gjaldþrota-
 skiptameðferð, og síðan hafi kröfunni verið endanlega lýst með
 bréfinu frá 6. apríl 1959, löngu áður en leið að lokum skipta í
 búinu. Um óeðlilegan drátt væri ekki að ræða, þar sem endan-
 leg kröfúlýsing gat ekki farið fram, fyrr en búíð var að inn-
 leysa víxlana. Svo virðist hann og einnig telja, að krafan hafi

verið viðurkennd af búinu, og upplýsir, að hann hafi tekið þátt í fundi kröfuhafa í Reykjavík, sem þar var haldinn haustið 1958 og fjallaði um tillögur um meðferð búins.

Öllum þessum rökum er andmælt af hálfu gagnaðilja.

Eins og rakið er hér að framan, var kröfu sækjanda andmælt á skiptafundi, jafnskjótt og tilefni var til. Verður því ekki fallist á, að hún hafi verið viðurkennd af búinu, hvorki beinlínis né óbeinlínis. Fyrirliggjandi gögn gefa til kynna, að sækjanda var innan handar að halda kröfu sinni fram með eðlilegum hætti. Lýsing hans á kröfu sinni getur ekki talizt nægjanleg til þess að halda henni í gildi gagnvart búinu. Verður því ekki unnt með tilvísun til ákvæða 3. gr. laga nr. 25/1929 og 2. gr. laga nr. 19/1924 að taka kröfu sækjanda í máli þessu að neinu leyti til greina.

Eftir atvikum þykir rétt að dæma sækjanda til að greiða gagn-aðiljum, Jóni Hjaltasyni héraðsdómslögmanni vegna sinna kröfuhafa og Friðþjófi G. Johnsen héraðsdómslögmanni vegna sinna kröfuhafa, kr. 300.00 í málskostnað til hvors um sig.

Ályktarorð:

Krafa Afgreiðslu smjörlíkisgerðanna h/f, kr. 22.513.22, á hendur þrotabúi Þingvalla h/f skal ekki tekin til greina við úthlutun úr búinu.

Sækjandi, Árni Guðjónsson vegna Afgreiðslu smjörlíkisgerðanna h/f, greiði Jóni Hjaltasyni héraðsdómslögmanni vegna tilgreindra kröfuhafa og Friðþjófi G. Johnsen héraðsdómslögmanni vegna áðurgreindra kröfuhafa hvorum um sig kr. 300.00 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu úrskurðar þessa.

Úrskurðinum ber að fullnægja með aðför að lögum.